

Protokół Nr 4/VII/2024
posiedzenia Komisji Kultury
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia 5 lipca 2024 r.

w Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi, przy ul. Zgierskiej 147,
w Oddziale Martyrologii Radogoszcz.

I. Obecność na posiedzeniu:

stan Komisji - 11 radnych

obecnych - 10 radnych

oraz zaproszeni goście.

Listy obecności stanowią załącznik nr **1** i **2** do niniejszego protokołu.

Zaproszenia dla radnych stanowią załącznik nr **3** do niniejszego protokołu.

Zaproszenia dla gości stanowią załącznik nr **4** do niniejszego protokołu.

II. Posiedzeniu Komisji przewodniczyła:

Przewodnicząca Komisji Kultury p. Karolina Kępka.

III. Proponowany porządek posiedzenia:

1. Przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu nr 3/VI/2024 z dnia 25 czerwca 2024 r.
3. Dyskusja na temat bieżącej działalności i perspektyw rozwoju Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi.
4. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

IV. Przebieg posiedzenia i przyjęte ustalenia.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka powitała na posiedzeniu Komisji obecnych radnych i zaproszonych gości. Na podstawie listy obecności Przewodnicząca Komisji sprawdziła, niezbędne do prowadzenia obrad i podejmowania prawomocnych uchwał i opinii, quorum.

Ad pkt 1. Przyjęcie porządku obrad.

1. **Pani przewodnicząca** przedstawiła dzienny porządek obrad i zapytała o uwagi.

Uwag nie zgłoszono.

Komisja przyjęła porządek obrad w brzmieniu:

Przyjęto: „za” – 5 głosów, „przeciw” – 0 głosów, „wstrzymujących się” – 0 głosów.

Ad pkt 2. Przyjęcie protokołu nr 3/VI/2024 z dnia 25 czerwca 2024 r.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: poinformowała, że projekt protokołu załączono do aktówki. Zapytała o uwagi.

Uwag nie zgłoszono.

Komisja w głosowaniu przy 7 głosach „za”, braku głosów „przeciw” i braku głosów „wstrzymujących się” przyjęła protokół nr 3/VI/2024 z dnia 25 czerwca 2024 r.

Ad pkt 3. Dyskusja na temat bieżącej działalności i perspektyw rozwoju Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: poinformowała, że posiedzenie zostało zaplanowane tak, aby Komisja najpierw zapoznała się z wystawą, a następnie odbyła dyskusję, która jest przedmiotem posiedzenia.

Zapytała o uwagi.

Uwag nie zgłoszono.

Komisja zapoznała się z wystawą.

Następnie **Dyrektor Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi p. Jacek Wawrzynkiewicz** przedstawił profil działalności muzeum, informację o wystawach, archiwaliach oraz w kilku słowach przedstawił kadrę instytucji.

Po tej części posiedzenia Komisja odbyła dyskusję:

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: poinformowała, że pan dyrektor przygotował wypis z książek magazynowych eksponatów, czym dysponuje Muzeum Tradycji Niepodległościowych. Pani przewodnicząca dodała: ponieważ jest z nami przedstawiciel pani

prezydent, który też jest członkiem Rady Programowej Muzeum Dzieci Polskich, to chciałam, aby pan dyrektor najlepiej nam przybliżył działanie muzeum, które tak naprawdę zajmuje się wycinkiem działalności Muzeum Tradycji Niepodległościowych.

Muzeum Dzieci Polskich powstało w poprzedniej kadencji. My, jako Komisja, nie mieliśmy kontaktu z tą instytucją chociażby dlatego, że jest instytucją ministerialną. Jedynie na jednej z Komisji była poruszana kwestia siedziby muzeum, ale myślę, że nie wszyscy wiemy jakie są plany obecnej dyrekcji Muzeum Dzieci Polskich. Czy jest współpraca między instytucją miejską a ministerialną?

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Łodzi ds. Dziedzictwa Łodzi, kierownik w Oddziale ds. Dziedzictwa Łodzi p. Mariusz Goss: Muzeum Dzieci Polskich to instytucja cały czas w planach, a nie w budowie. Ono ma swoją siedzibę adresową przy ul. Piotrkowskiej 90 i tam jest wystawa, dzięki której możemy poznać martyrologię Dzieci Polskich. Muzeum zajmuje się produkcją książek, ulotek; zaznacza swoją obecność, i dobrze. To, co stoi przed muzeum, to wybudowanie siedziby i miejsca, z którego będzie można to muzeum obsługiwać. W tym przypadku rozmach muzeum napotkało niechęć mieszkańców, którzy uważali, że to jest za duże, za monumentalne. Natomiast samo muzeum to miejsce upamiętnienia.

Wiceprzewodniczący Komisji radny p. Maciej Rakowski: a jak w przypadku Muzeum Dzieci Polskich wygląda problem zbiorów, bo Radogoszcz przez dziesięciolecia istnienia gromadził zbiory. A czy to powołane niedawno muzeum ma w ogóle jakąś bazę jeśli chodzi o zbiory muzealne?

Kierownik w Oddziale ds. Dziedzictwa Łodzi p. Mariusz Goss: Muzeum Dzieci Polskich ma przede wszystkim osoby, które z tego obozu wyszły, w związku z tym te osoby stanowią cenne źródło informacji o naszej historii, historii – którą przeżyły. Wiem również, że muzeum pozyskało zbiory z IPN.

Dyrektor Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi p. Jacek Wawrzynkiewicz: państwo pytali, czy jest współpraca między naszymi instytucjami. Nie ma. Nie ma współpracy, ponieważ to muzeum opiera swoją podstawę ideologiczną na zakłamywaniu historii, na co my, jako historycy, zwracamy uwagę. Ja nie jestem historykiem, ale moi pracownicy – tak i zwracają na to uwagę, na tematykę obozu na Przemysłowej, znamy liczby. Muzeum Dzieci Polskich się od tego odżegnuje, ale było wydawnictwo Mały Oświęcim, które stało się podłożem ideologicznym powstania tego muzeum, ponieważ tam opisano

tysiące ofiar. Ta książka jest w obrocie, jest dobrze promowana i była długo promowana przez Muzeum Dzieci Polskich.

W ostatnim czasie rozmawiałem z dyrektorem tegoż muzeum i oni teraz mówią, że to nie jest prawda. Jak zakładano muzeum mówiono, że jest to zapomniana zbrodnia. To nieprawda, że jest zapomniana zbrodnia. Publikacji naszych było ok. 400. Pan dyrektor jest członkiem mojej rady programowej.

Tak naprawdę muzeum powstawało w ten sposób, że do nas zwrócił się Rzecznik Praw Dziecka, abyśmy udostępnili zbiory w postaci m.in. skanów. I my to udostępniliśmy, bo tak nakazuje ustawa. Potem się okazało, że z tych skanów do tej pory korzysta Muzeum Dzieci Polskich. Cały czas zwracają się do nas z pytaniem czy mogą używać tych skanów, a my – zgodnie z ustawą – nie mamy prawa odmówić.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępką: poinformowała, że z jej rozeznania wynika, że muzea martyrologiczne w Polsce są oddziałami innych muzeów, a nie oddzielnymi twórcami, których organizatorem jest samorząd czy ministerstwo.

Czy gdybyśmy chcieli prześledzić ścieżkę, która dawałaby taką możliwość, aby Muzeum Dzieci Polskich było oddziałem muzeum miejskiego, to jak formalnie musiałoby być to przeprowadzone?

P.o. Zastępcy Dyrektora Wydziału Kultury p. Ewa Wasik: ustawa daje możliwość łączenia i wspólnego prowadzenia instytucji kultury. Najważniejszą rzeczą jest to, że Muzeum Dzieci Polskich jest wpisane do rejestru ministra, a Muzeum Tradycji Niepodległościowych jest wpisane do rejestru instytucji, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łódź. Jest możliwość połączenia instytucji kultury, kluczowe jest utrzymywanie instytucji, sprawy pracowników oraz kwestia dotacji podmiotowych i finansowanie działalności instytucji. Kwestia dotacji dla Muzeum Tradycji Niepodległościowych – nie wiem, czy udałoby się miastu utrzymać samodzielnie taką instytucję, z takim oddziałem więc być może konieczne byłoby wystąpienie o współprowadzenie takiej instytucji i wówczas poprzez połączenie i podpisanie stosownych umów z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Nie wiem jaka jest dotacja podmiotowa dla Muzeum Dzieci Polskich.

Dyrektor Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi p. Jacek Wawrzyńkiewicz:
3 500 000 zł.

P.o. Zastępcy Dyrektora Wydziału Kultury p. Ewa Wasik: 3 500 000 zł, zważywszy, że jest to muzeum w organizacji, które nie ma wystawy stałej, nie ma siedziby a Muzeum Tradycji Niepodległościowych ma dotację około 4 000 000 zł, to te kwoty byłyby ciężkie dla Miasta w utrzymaniu.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: rozumiem, że procedura obejmuje dwie fazy: wspólne prowadzenie z Ministerstwem Kultury Muzeum Tradycji Niepodległościowych, a następnie wcielenie Muzeum Dzieci Polskich, połączenie tych dwóch instytucji.

P.o. Zastępcy Dyrektora Wydziału Kultury p. Ewa Wasik: to organizatorzy muszą podpisać stosowne umowy.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: czy my wiemy, czy Muzeum Dzieci Polskich ma już, oprócz dotacji, którą otrzymuje z ministerstwa – budżet, który jest zaplanowany na kolejne lata, na budowę?

Kierownik w Oddziale ds. Dziedzictwa Łodzi p. Mariusz Goss: pan dyrektor Muzeum Dzieci Polskich twierdzi, że pieniądze na ten rok, na ten cel są zabezpieczone.

Dyrektor Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi p. Jacek Wawrzynek: pan dyrektor muzeum powiedział, że są zabezpieczone pieniądze na budynek komendantury i na Dzierżazną.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: zakres zadań i zbiory tych muzeów powielają się. Muzeum Tradycji Niepodległościowych udostępniło swoje zbiory.

Pani dyrektor powiedziała, że jest to wspólna decyzja – Ministerstwa i Miasta. Myślę, że jako Komisja moglibyśmy dziś podjąć stanowisko, które skierowalibyśmy do pani minister Hanny Wróblewskiej, niejako wskazując tę ścieżkę działania, którą widzielibyśmy jako najbardziej uzasadnioną w obecnej sytuacji.

Chciałabym, aby w stanowisku zawarte były dwa kroki – uważamy za zasadne, że Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi powinno być prowadzone jako wspólna instytucja z Ministerstwem Kultury, a następne kroki powinny prowadzić do połączenia z Muzeum Dzieci Polskich, czyli z instytucją, która jest wpisana do rejestru instytucji kultury prowadzonych przez ministerstwo. Przytoczylibyśmy także rys historyczny Muzeum Dzieci Polskich oraz to, co jest najbardziej istotne, że zakres zadań tych muzeów oraz zakres zbiorów jest taki sam, ponieważ Muzeum Dzieci Polskich pozyskało zbiory z instytucji

miejskiej. Wydaje się, że w kwestii działalności merytorycznej takie połączenie nie powinno wywołać uszczerbku na ogólnej działalności.

Treść stanowiska przed wysłaniem do pani minister, prześlemy jeszcze do państwa radnych.

Pani przewodnicząca poddała pod głosowanie przyjęcie stanowiska.

Przyjęto: 4 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: przygotuję formę pisemną tego stanowiska, którą pani sekretarz Komisji do państwa radnych wyśle z prośbą o uwagi redakcyjne.

Dyrektor Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi p. Jacek Wawrzynkiewicz: poinformował o powołaniu Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówce.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: odczytała treść stanowiska.

Wiceprzewodniczący Komisji radny p. Maciej Rakowski: czy tytuł nie powinien brzmieć: stanowisko – apel do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o połączeniu Muzeum Dzieci Polskich z Muzeum Tradycji Niepodległościowych?

P.o. Zastępcy Dyrektora Wydziału Kultury p. Ewa Wasik: co ważne do zawarcia w stanowisku, to informacja, że po połączeniu instytucja powinna być wpisana do rejestru prowadzonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wiceprzewodniczący Komisji radny p. Maciej Rakowski: proszę także wskazać, że nie jest celowe utrzymywanie z środków publicznych dwóch placówek muzealnych prowadzących działalność o tej samej tematyce, na podstawie tych samych zbiorów.

P.o. Zastępcy Dyrektora Wydziału Kultury p. Ewa Wasik: a połączenie instytucji zwiększa rangę wspólnej instytucji.

Wiceprzewodniczący Komisji radny p. Maciej Rakowski: i umożliwia stworzenie wspólnej koncepcji wystawienniczej.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: odczytała treść stanowiska.

Komisja Kultury Rady Miejskiej w Łodzi wyraża stanowisko, że instytucja kultury - Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi, której organizatorem jest Miasto Łódź powinna być prowadzona jako wspólna z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a następnie połączona z Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu. Niemiecki nazistowski obóz dla

polskich dzieci w Łodzi (1942-1945), która wpisana została do rejestru instytucji kultury Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Uzasadnienie:

Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu. Niemiecki nazistowski obóz dla polskich dzieci w Łodzi (1942-1945) powołane zostało 31 maja 2021 r. przez Ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Pierwszy statut nadany muzeum w 2021 r. zawiera postanowienia regulujące proces organizowania muzeum i obowiązuje do czasu zakończenia organizowania muzeum, tj. do dnia otwarcia wystawy stałej. Zgodnie z dokumentami dostępnymi na stronie Muzeum Dzieci Polskich muzeum nadal posiada statut „w organizacji”. Zakres działań muzealnych oraz rodzaj gromadzonych zbiorów Muzeum Dzieci Polskich powieli działania i zbiory pozostające w zakresie działań statutowych Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi.

Zdaniem Komisji nie jest celowe wydatkowanie środków publicznych na utrzymywanie dwóch placówek muzealnych zajmujących się tą samą tematyką i na podstawie tych samych zbiorów. Połączenie instytucji zwiększa jej rangę, zwłaszcza że posiadane zbiory mają bardzo istotne znaczenie dla dziedzictwa kulturowego i nie powinno spowodować uszczerbku w zadaniach wykonywanych dotychczas przez obie instytucje. Po połączeniu instytucję należy wpisać do rejestru prowadzonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Połączenie obydwu instytucji kultury niewątpliwie pozwoli na lepsze organizowanie działalności kulturalnej z korzyścią dla wszystkich odwiedzających oraz przyczyni się do wzbogacenia zbiorów oraz rozwoju oferty kulturalnej. Połączenie instytucji jest zatem w pełni uzasadnione merytorycznie i ekonomicznie.

Uwag nie zgłoszono.

Wiceprzewodniczący Komisji radny p. Maciej Rakowski: ponieważ nie brałem udziału w głosowaniu, proszę o uwzględnienie mojego głosu jako „za”.

Uwag nie zgłoszono.

Ad pkt 9. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

W tym punkcie żadnych spraw nie zgłoszono.

Na tym posiedzenie zakończone.

Protokół sporządziła:

Monika Olejniczak

Przewodnicząca Komisji:

Karolina Kęпка